

Ehdotus	A 2006/PRE
Tekijä	Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä	Puheenjohtajisto

Ehdotus, joka koskee Pohjoismaiden toimintaa kansainvälisen tuomioistuimen päätösten mukaisesti

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne pyrkivät toimillaan varmistamaan, että Israel noudattaa ICJ:n antamaa päätöstä, joka koskee miehitystä ja apartheidia.

että ne tukevat Etelä-Afrikan Haagin kansainvälisessä tuomioistuimessa nostamaa kannetta Israelia vastaan kansanmurhaa koskevan yleissopimuksen rikkomisesta.

että ne tukevat ICC:tä ja ICJ:tä siten, että niillä on resursseja selvittää rikokset.

että ne toimivat Palestiinan valtion tunnustamisen puolesta.

Taustaa

YK:n Haagissa sijaitsevan kansainvälisen tuomioistuimen (ICJ) historiallisessa päätöksessä tuomioistuin toteaa, että Israelin miehitys palestiinalaisalueilla on laitton ja rikkoo palestiinalaisten itsemääräämisoikeutta. Tuomioistuimen mukaan Israelin tulee välittömästi poistua miehityiltä palestiinalaisalueilta, evakuoida kaikki uudisasukkaat ja palauttaa alueet sekä tarjota vahingonkorvauksia kärsineille. Kansainvälinen tuomioistuin totesi myös Israelin tosiasiallisesti harjoittavan apartheidia.

Tuomioistuin toteaa edelleen, että Israelin harjoittama järjestelmällinen palestiinalaisten syrjintä Israelin vuonna 1967 valloittamilla ja miehittämällä alueilla – Länsirannalla, Gazassa, Golanin kukkuloilla ja Itä-Jerusalemossa – on laitonta. Tuomioistuimen mukaan kaikkien maiden tulee erottaa toisistaan Israelin valtio ja miehittetyt alueet. Muiden maiden ei myöskään tule tunnustaa palestiinalaisalueiden miehitystä.

Päätös koskee Israelin vuonna 1967 alkanutta miehitystä Länsirannalla, Gazassa ja Itä-Jerusalemossa. Tuomioistuin toteaa, että mm. alueilla sovellettaviin lakeihin on syytä kiinnittää huomiota, sillä niiden katsotaan syrjivän palestiinalaisia. Valitettavasti Israel ei ole noudattanut tuomioistuimen päätöstä.

ICJ:ssä on edelleen vireillä asia kansanmurhaa koskevan yleissopimuksen rikkomisesta. Etelä-Afrikka nosti ICJ:ssä kanteen kansanmurhasta Israelia vastaan 29. joulukuuta 2023. Tuomioistuin on ilmoittanut, että Israelin tulee ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin kansanmurhan estämiseksi, ja 24. toukokuuta tuomioistuin määräsi Israelin lopettamaan sotilaallisen hyökkäyksensä Rafahissa. Näin ei ole kuitenkaan vielä tapahtunut.

Kansainvälisessä rikostuomioistuimessa (ICC) on samaan aikaan vireillä sotarikoksia koskeva tutkintapyyntö. Kanne koskee Israelin pääministeriä Benjamin Netanyahuja ja Israelin puolustusministeriä Yoav Gallantia. Asia koski myös Hamasin kolmea ylintä johtajaa, joista kukaan ei enää ole elossa.

On erittäin tärkeää, että Pohjoismaat toimivat ICC:n päätösten mukaisesti puolustaakseen kansainvälisen tuomioistuimen legitimitettiin ja asemaa. Pohjoismaiden ja kaikkien pienten itsenäisten valtioiden edun mukaista on ylläpitää instituutioita, jotka taistelevat kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen puolesta. Pohjoismaiden tulee toimia siten, ettemme heikennä kansainvälisiä instituutioita suhtautumalla kaksinaismoralistisesti siihen, ketkä mielestämme on tuotava oikeuden eteen kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien rikkomisesta. Jollemme toimi johdonmukaisesti näissä kysymyksissä, heikennämme myös Pohjolan uskottavuutta alueena, jossa maat yksiselitteisesti puolustavat demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia.

Reykjavíkissa 28. lokakuuta 2024

Jette Gottlieb (Ø)

Kathy Lie (SV)

Liljan Weihe (T)

Lorena Delgado Varas (V)

Mariane Paviasen (IA)

Orri Páll Jóhannsson (VG)

Tobias Drevland Lund (R)

Veronika Honkasalo (vas.)